

Sadržaj

Uvod	#2
Home page	#2
Pretraga sajta	#3
Dnevni izveštaj	#4
Dnevne promene	#5
Tržišta Berze	#6
Tržišne informacije	#9
Proizvodi i usluge	#12
Press kutak	#13
Regulativa	#13
Članovi	#13
Vesti	#14
O Beogradskoj berzi	#15
Zaključak	#15
PRILOG	#16

Uvod

Beogradska berza je prvog radnog dana januara 2006. godine, aktivirala novu internet prezentaciju. Osnovni kriterijumi u konstruisanju internet stranice bili su: savremeni dizajn i jednostavniji pristup podacima, ali u isto vreme, povećan broj analitičkih pokazatelja i grafičkih sadržaja. S toga, zadatak nije bio ni malo jednostavan, jer je bilo potrebno zadovoljiti pomenute kompleksne kriterijume. Ovaj priručnik će Vam omogućiti da još »jednostavnije pristupite podacima«.

Home page

Kao prvi utisak o prezentaciji, mnogi korisnici su naveli „sređenost“. Početna strana Beogradske berze je koncipirana tako da omogući jasan pregled sadržaja internet prezentacije i lak pristup traženom delu prezentacije. Do svih „mesta“ na prezentaciji se može lako pristupiti

Beogradska Berza

Rečnik | Pomoć | Kontakt | Česta pitanja

Tržište koje se širi

Simbol | Pretraga HoV | Pretraga Web sajta | Dnevni izveštaj | Dnevne promene

RMBG 901 0,00% SJPT 11.300 +1,80% SRBL 590 -1,67% TIGR 21.300
JUGO 7.000 0,00% KOMO 944 -16,68% KPNO 2.100 -6,67% LVNK 770

O Beogradskoj berzi
Članovi
Tržišta Berze
Tržišne informacije
Proizvodi i usluge
Regulativa
Vesti

BELEX.info

Kompanije na Beogradskoj berzi (20.01.2006)

10 akcija sa najvećim rastom cene, %

Intersilver a.d. Zemun	20,00	Vitamin a.d. Horgoš	7,39
Sloga Petrovaradin a.d. Petrovara...	20,00	Banini a.d. Kikinda	4,65
Tekig invest a.d. Beograd	20,00	Dijamant a.d. Zrenjanin	4,12
Dolina a.d. Padina	19,97	Fad a.d. Gornji Milanovac	4,07
Vojvodinaput Pančevo a.d. Pančevo	13,33	Pupin Telecom a.d. Zemun	3,08

10 akcija sa najvećim padom cene, %

Projektni biro a.d. Čačak	-20,00	Biser a.d. Kumane	-15,95
Nopal a.d. Bačka Palanka	-20,00	Miteks a.d. Stara Moravica	-14,17
Budućnost Jagodina a.d. Jagodina	-19,94	Jugolek a.d. Beograd	-7,55
Varvarinsko polje a.d. Varvarin	-16,67	Svetlost a.d. Beograd	-4,76
Žitobanat a.d. Vršac	-16,67	Vetprom hemikalije a.d. Beograd	-3,54

10 akcija sa najvećim prometom

Intersilver a.d. Zemun	23.204.016	Alfa plam a.d. Vranje	3.792.720
Fad a.d. Gornji Milanovac	8.311.601	Agrobanka a.d. Beograd	3.263.000
Sintelon a.d. Bačka Palanka	7.714.000	AIK banka a.d. Niš	3.226.500
Dunav osiguranje a.d. Beograd	4.704.700	Hemofarm koncern a.d. Vršac	2.892.092
Sloga Petrovaradin a.d. Petrovara...	3.916.200	Čačanska banka a.d. Čačak	2.574.000

BELOGRADSKA BERZA - VESTI

17.01.2006 Potpisan Sporazum o saradnji između Bečke i Beogradske berze

BELEX15

Poslednja vrednost: 1035,72
Promena: 0,47
Promena %: 0,05 %
Datum: 23.1.2006 11:34

Obveznice RS

Datum: 20.01.2006
Ukupni dnevni obim (EUR): 51.760
Najniži prinos: A2007 4,86 %
Najviši prinos: A2006 5,49 %

(c) 2005 Beogradska berza a.d. Beograd

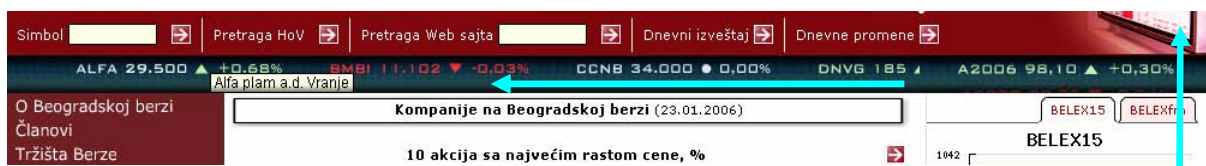
Home | Mapa sajta | Pretraga

pomoću linkova, koji se nalaze na levoj strani početne strane. Ukoliko je pomoću linkova teško pronaći željeni podatak, „u pomoć“ se mogu pozvati: mapa sajta, koja se nalazi u donjem desnom uglu početne strane; ili pretraga internet prezentacije, koja se nalazi u zaglavlju i donjem desnom uglu.

U zaglavlju početne strane se pored pretrage i linkova koji Vam omogućavaju uvid u rečnik osnovnih pojmova (**Rečnik**), osnovna uputstva o korišćenju prezentacije (**Pomoć**) i najčešća pitanja o tržištu kapitala i berzanskom poslovanju (**Česta pitanja**); mogu pronaći „prečice“ do poslednjeg dnevnog izveštaja (**Dnevni izveštaj**) i poslednjih promena na dnevnom nivou (**Dnevne promene**).

U desnom delu početne strane se nalaze podaci o indeksima, BELEX15 i BELEXfm, uz grafički prikaz prinosa na obveznice Republike Srbije. Kretanje indeksa **BELEX15**, na dnevnom nivou i u realnom vremenu, se može pratiti upravo na ovoj lokaciji. Prikaz indeksa **BELEXfm** se odnosi na prethodnih šest meseci, a podaci o poslednjoj dnevnoj promeni indeksa se mogu naći ispod grafičkog prikaza. Pored dva indeksa, na desnoj strani home page-a se mogu naći podaci o prinosima **obveznica Republike Srbije**, gde se na horizontalnoj osi nalaze oznake pojedinih serija obveznica (od A2006 do A2016) a na vertikalnoj-visina prinosa. Tako na primer, tačka (6,52;06) govori da je godišnji prinos obveznice A2006 jednak 6,52% nominalne vrednosti.

Jedan od najuočljivijih delova na „stranici dobrodošlice“ je tiker, na kome

se mogu pročitati: simbol hartije, trenutna cena i promena u odnosu na cenu sa prethodnog trgovanja. Akcije se u tikeru kreću s leva na desno, a obveznice RS (u desnom delu tikera) odozdo na gore. Ukoliko niste sigurni da je simbol koji upravo prolazi kroz tiker onaj koga tražite, kursorom miša možete „stati“ na odgovarajući simbol, tiker će se zaustaviti, a pojaviće se prozorčić, iz koga ćete saznati pun naziv emitenta. Hartije u gornjem tikeru predstavljaju akcije koje se nalaze na kontinuiranom trgovanju, dok donji tiker predstavlja hartije kojima se trguje po metodu preovlađujuće cene.

Inače, kretanjem po prezentaciji, lako je uočiti da su zaglavlje i tiker, leva strana sa „glavnim ulicama“ prezentacije i desna strana sa indeksima, fiksni i da se praktično, izborom neke od opcija, menja samo sredina ekrana. To je jedan od ključnih razloga preglednosti kompletne internet prezentacije. Na početnoj strani, u centru ekrana se nalaze poslednji podaci o najtrgovanijim akcijama na dnevnom nivou i najvećim pozitivnim i negativnim promenama cene pojedine akcije u odnosu na poslednju cenu.

Pretraga sajta

Prezentacija se može pretraživati prema: **Simbolu** hartije od vrednosti ili **ključnim rečima** pretrage. Pretraga se vrši ukucavanjem traženog pojma i pritiskom na ENTER ili klikom na strelicu pored „dialog box“-a za unos ključnih reči. Dobijeni rezultati pretrage se mogu dalje klasifikovati po relevantnosti (koju određuje sam mehanizam za pretraživanje), po datumu izmene ili po početnoj reči naslova.

Beogradska Berza Rečnik Pomoć Kontakt Česta pitanja

Tržište koje se širi

Simbol Pretraga HoV Pretraga Web sajta Dnevni izveštaj Dnevne promene

BRNX 9.299 ▲ +0,94% HMFR 8.098 ▲ +0,32% MLKP 4.220 ▼ -0,71% MLNS 1.400 ▲ +1
JP 2.700 ● 0,00% ZAVO 1.575 ● 0,00% ZISR 6.000 ▲ +3,63% ZTBN 576 ▲ +20,00% A2008 89,26 ▲ +0,18%

O Beogradskoj berzi
Članovi
Tržišta Berze
Tržišne informacije
Proizvodi i usluge
Regulativa
Vesti

BELEX.info

Pronađi: kompanija Traži!

Traženo kompanija. Rezultat pretraživanja: Rezultati 1-10 od 34. Pronađeno za 0.062 sec
kompanija : 53.
Uredi po: relevantnosti | datumu izmene | naslovu

1. **KOMPANIJA MIŠIĆ** [7,991% Popularnost: 0.00000]
... ZA ORGANIZOVANJE TRGOVANJA NA BERZI **KOMPANIJA MIŠIĆ** A.D. POŽAREVAC Adresa web sajta ... društvo za promet i usluge «**Kompanija Mišić**» Požarevac Adresa Lole Ribara ...
• <http://www.belex.co.yu/prospekti/KPNM...> - 53265 bytes [text/html] - Wed, 04 Jan 2006, 13:50:56 CET
[Prikaži iz keša]

2. **KPNM Akcije** [5,656% Popularnost: 0.00000]
Kompanija Mišić a.d. Požarevac (23.01.2006) ... Vesti Simbol KPNM Emitent/prospekt **Kompanija** Mišić a.d. Požarevac Naziv hartije **Kompanija** Mišić a.d. Požarevac, obične akcije sa ...
• <http://www.belex.co.yu/srp/akcije.php?t=...> - 6240 bytes [text/html] - Mon, 23 Jan 2006, 20:00:40 CET
[Prikaži iz keša]
• <http://www.belex.co.yu/srp/akcije.php?t=...> - 6240 bytes - Mon, 23 Jan 2006, 20:16:52 CET

BELEX15
1060
1050
1040
1030

Poslednja vrednost 1046,66
Promena 2,8
Promena % 0,27 %
Datum 24.1.2006 12:47

Obveznice RS
7,0
6,5
6,0
5,5
5,0
4,5

Datum 23.01.2006
Ukupni dnevni obim (EUR) 257.878
Najniži prinos: A2011 4,83 %
Najviši prinos: A2006 6,52 %

(c) 2005 Beogradska berza a.d. Beograd Home Mapa sajta Pretraga

Dnevni izveštaj

Pre nego što započnete dublju analizu pojedine hartije, na strani dnevnog izveštaja možete dobiti mnoštvo tekućih podataka o trgovanim hartijama u prethodnom danu. Stranici **Dnevni izveštaj**, možete pristupiti preko „prečice“ u zaglavlju naslovne strane, ali i ukoliko odete na: Tržišne

Beogradska Berza Rečnik Pomoć Kontakt Česta pitanja

Tržište koje se širi

Simbol Pretraga HoV Pretraga Web sajta Dnevni izveštaj Dnevne promene

JAFB 20.000 ● 0,00% JUFZ 3.200 ▼ -19,98% JUGD 7.C

O Beogradskoj berzi
Članovi
Tržišta Berze
Tržišne informacije
Dnevne statistike
Dnevna aktivnost
Dnevne promene
Dnevni izveštaj
Istorijske statistike
Indeksi
BELEX Sentiment
Podaci o stranim ulaganjima
Proizvodi i usluge
Regulativa
Vesti

BELEX.info

Dnevni izveštaj (24.01.2006) Izveštaj Arhiva

Akcije

Sva	Aktivna	Dobitnici	Gubitnici	Bez promene
899	82	22	17	43

Struktura prometa

	Broj transakcija	Promet (din)	Promet (EUR)
Obveznice RS	180	24.386.295	279.974
Akcije	376	72.250.357	829.491
Obveznice preduzeća	0	0	0
Ukupno	556	96.636.652	1.109.465

Učešće stranih investitora

FIB	2,79%
FIS	51,25%
FIT	39,02%

Učešće članova Berze u ukupnom trgovanju na Berzi

3 najveća	Broj transakcija	Vrednost prometa
Senzal a.d. Beograd	8,36%	16,21%
Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	6,29%	7,73%
Euro fineks broker a.d. Beograd	2,16%	5,70%

Preuzimanje dnevnog izveštaja u Excel formatu

BELEX15
1060
1050
1040
1030

Poslednja vrednost 1047,62
Promena 3,76
Promena % 0,36 %
Datum 24.1.2006 13:01

Obveznice RS
6,0
5,5
5,0
4,5

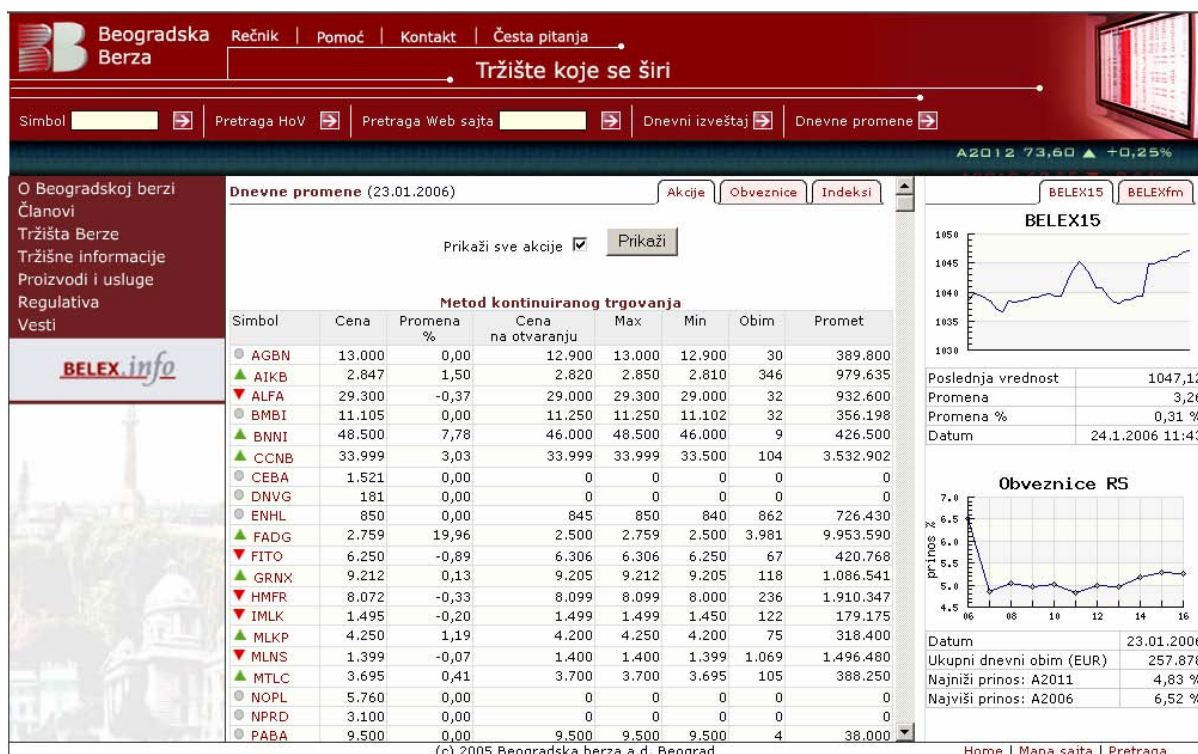
Datum 24.01.2006
Ukupni dnevni obim (EUR) 279.974
Najniži prinos: A2011 4,87 %
Najviši prinos: A2006 5,61 %

(c) 2005 Beogradska berza a.d. Beograd Home Mapa sajta Pretraga

informacije > Dnevne statistike > Dnevni izveštaj. Inače, na stranici se nalaze i podaci iz poslednjeg dnevnog izveštaja: obim prometa po pojedinim hartijama od vrednosti u dinarima i evrima, struktura prometa i učešće stranih investitora, kao i kompletan dnevni izveštaj u Excel formatu. Na drugom „listu“ stranice Dnevni izveštaj, **Arhiva**, možete naći sve dnevne izveštaje za prethodna dva meseca. **Izveštaj o trgovanju tekućeg dana, možete dobiti upravo na ovoj lokaciji, nešto nakon 14 časova.**

Dnevne promene

Drugi deo kompletnog dnevnog izveštaja u Excel-u, nalazi se na stranici **Dnevne promene**, koja se za pojedinačne hartije od vrednosti ažurira odmah nakon obavljenog trgovanja – posle 13h. Na ovoj stranici se možete informisati o promeni cene svih trgovanih hartija u prethodnom trgovanju, ostvarenom obimu i vrednosti prometa. Ali takođe, „čekiranjem“ **Prikaži sve akcije**, možete dobiti „presek“ svih kotiranih akcija na određeni datum, bez obzira da li je njima trgovano ili ne. Nažalost, u ovom slučaju ne možete uneti željeni datum, već možete dobiti podatke samo sa prethodnog trgovanja. Ukoliko internet prezentaciju Berze posetite radnim danom, nešto posle 13h, na ovoj stranici dobićete informacije o trgovanju za tekući dan. Podaci pre 13h, odnosiće se na trgovanje od prethodnog dana.

Tržišta Berze

Na Beogradskoj berzi postoji: berzansko tržište, koje se deli na listing A i listing B; i slobodno berzansko tržište. Obveznicama Republike Srbije se trguje u okviru berzanskog tržišta, a obveznice su „listirane“ na **listingu A**. Sa druge strane, svim akcijama kompanija, koje su trenutno kotirane na Berzi, trguje se na **slobodnom berzanskom tržištu (SBT)**.

Beogradska Berza

Rečnik | Pomoć | Kontakt | Česta pitanja

Tržište koje se širi

Simbol [] Pretraga HoV [] Pretraga Web sajta [] Dnevni izveštaj [] Dnevne promene []

PTLK 1.340 +0.00% ZTMS 2.850 +0.00% PUUE 1.558 +3.87% ZUPP 1.100 -15.58% RDJ2 2.300 -2.34% RMBG A2006 97.81 -0.30%

O Beogradskoj berzi

Članovi

Tržišta Berze

Listing A

Listing B

Slobodno berzansko tržište

Akcije

Obveznice

Prijem na tržište

Tržišne informacije

Proizvodi i usluge

Regulativa

Vesti

BELEX.info

Spisak uključenih HoV na Slobodno berzansko tržište

A B C Č Ć D Đ Ž Đ F G H I J K L J M N N J O P R S Š T U V Z Ž 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 W Y X

Traženo: 'A', Pronađeno podataka: 75 od 911

Izdavalac/ prospekt	Simbol	Naziv hartije
A banka a.d. Beograd	ABNK	A banka a.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa
A banka a.d. Beograd	ABNKPB	A banka a.d. Beograd, prioritetne akcije bez prava glasa
AB Invest a.d. Beograd	ABIN	AB invest a.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa
AB Konstruktor a.d. Pančevo	ABKO	AB Konstruktor a.d. Pančevo, obične akcije sa pravom glasa
AC promet a.d. Užice	ACPR	AC promet a.d. Užice, obične akcije sa pravom glasa
AIK banka a.d. Niš	AIKB	AIK banka a.d. Niš, obične akcije sa pravom glasa
AIK banka a.d. Niš	AIKBPB	AIK banka a.d. Niš, prioritetne akcije bez prava glasa
AIK banka a.d. Niš	AIKBPC	AIK banka a.d. Niš, prioritetne konvertibilne akcije
AS financial center a.d. Beograd	ASFN	AS financial center a.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa
AS financial center a.d. Beograd	ASFNPB	AS financial center a.d. Beograd, prioritetne akcije bez PG
ATP Kraljevo a.d. Kraljevo	ATPK	ATP Kraljevo a.d. Kraljevo, obične akcije sa pravom glasa
Adria a.d. Beograd	ADRI	Adria a.d. Beograd, nišne akcije sa pravom glasa

(c) 2005 Beogradska berza a.d. Beograd

Home | Mapa sajta | Pretraga

Dakle, ulaskom u **Tržišta Berze**, pojavljuje se nekoliko novih linkova, koji omogućavaju korisniku uvid u „sadržaj“ listinga A i B odnosno slobodnog berzanskog tržišta. U okviru abecednog spiska hartija od vrednosti na SBT, moguće je dobiti različite podatke. Klikom na naziv izdavaoca se dobija uvid u „ličnu kartu“ pojedinačnog emitenta odnosno tzv. **Prospekt**.

U prospektu emitenta se nalaze osnovni identifikacioni podaci o kompaniji, vlasnička struktura kompanije, godišnji bilansi uspeha i bilansi stanja, podaci o pojedinačnim emisijama akcija i slično.

Ukoliko se tražene informacije odnose na samu hartiju i njen

Beogradska Berza

Tržište koje se širi

PROSPEKT IZDAVAOCA ZA ORGANIZOVANJE TRGOVANJA NA BERZI

A BANKA A.D. BEOGRAD

Osnovni prospekt preduzeća možete naći na web stranici Alco broker-a a.d. www.ccc.co.yu

Datum podnošenja prospekta Berzi: 23.11.2004.

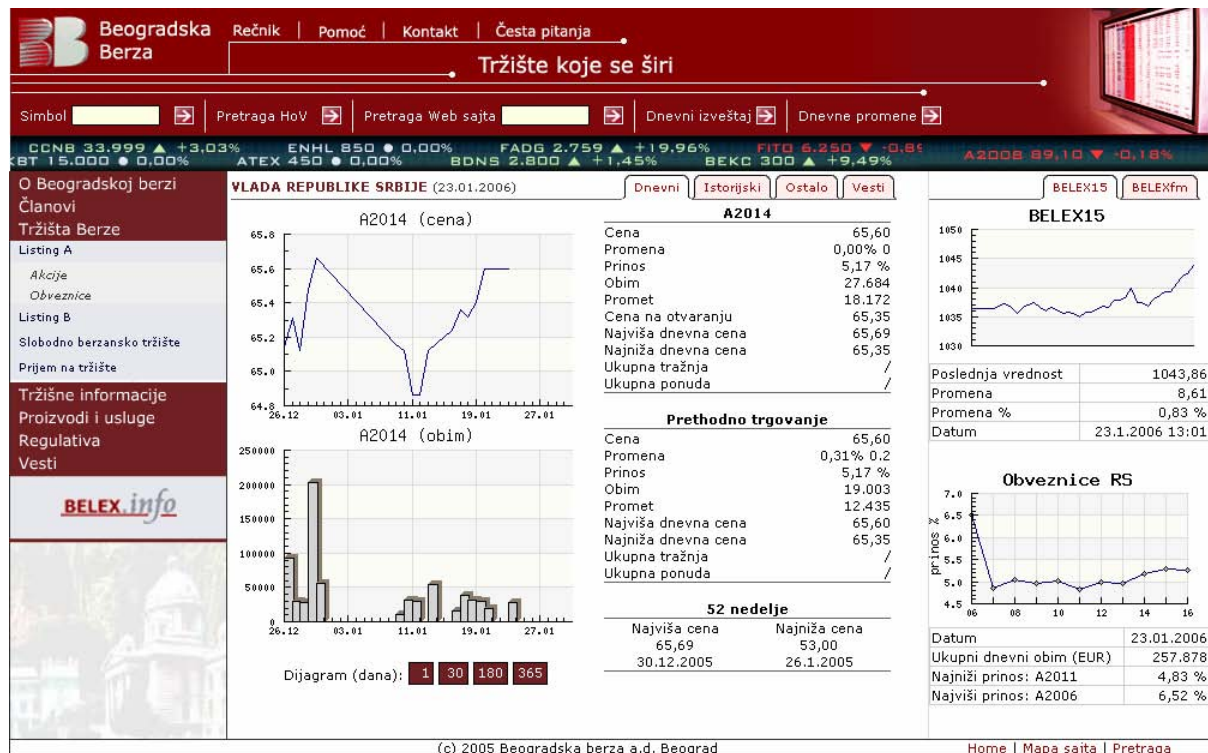
Datum poslednjeg inoviranja prospekta: 04.04.2005.

SIMBOL (dodeljuje Beogradska berza)

1. Osnovni identifikacioni podaci

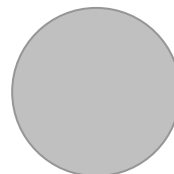
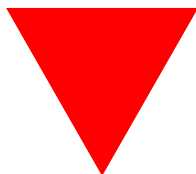
Pun naziv preduzeća	"A BANKA" akcionarsko društvo
Adresa	Požeška 65/b, Beograd
Datum osnivanja	15.05.1996. godine
Broj rešenja upisa u sudski registar	Fi-0660/96
Matični broj	17138669
PIB – poreski identifikacioni broj	100000049
Tekući – računi i banke kod kojih se vode	908-11501-07 kod NBS
Sektor klasifikacije delatnosti	Sektor 1 finansijsko posredovanje
Šifra delatnosti	65121
Osnovna delatnost	Bankarske organizacije
Ime i prezime direktora	Avram Milenković
Ime i prezime osobe za kontakt	Antun Vatovec
Telefon	011/30-50-318

učinak u prethodnom periodu, do mesta koje treba „posetiti“ se dolazi klikom na **Simbol** hartije u listi hartija na odgovarajućem tržištu. Recimo, odlaskom na Tržišta berze > Listing A > Obveznice i klikom na simbol obveznice serije A2014, otvoriće se sledeća stranica (**Dnevni**):

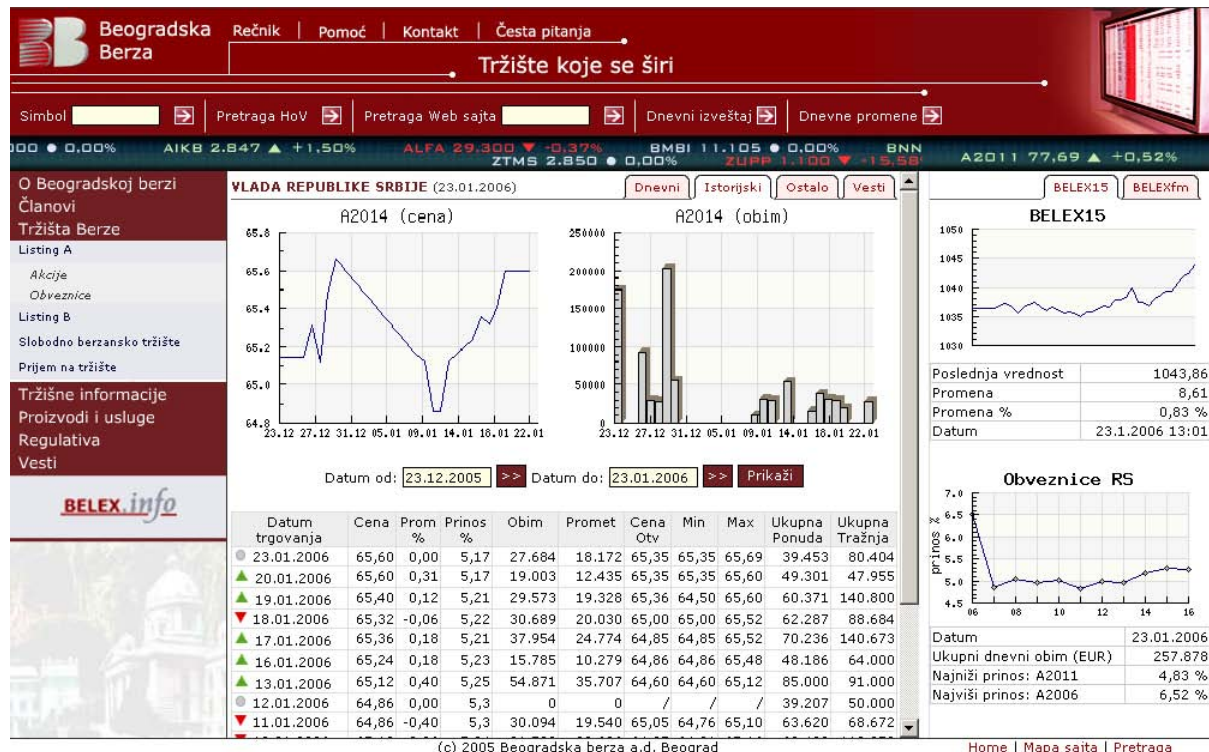
Na ovoj stranici je moguće dobiti različite istorijske podatke o datoj hartiji, o trgovanju hartijom, kao i istorijski prikaz kretanja cene u toku poslednjeg trgovanja (**1**), proteklih mesec dana (**30**), proteklih šest meseci (**180**) i tokom godinu dana unazad (**365**).

Nadalje, „fascikla“ **Istorijski** sadrži podatke o trgovanjima iste hartije za željeni period, koji se definiše pomoću dva „dialog box“-a, ispod grafika cene i obima: **Datum od:** i **Datum do:**. Klikom na dugme **Prikaži**, otvoriće se stranica koja će sadržati pojedinačne podatke o dnevnim trgovanjima u pomenutom periodu i odgovarajuće grafičke prikaze. Podaci o trgovanjima sadrže: **datum** i oznake

za rast, pad i nepromenjenu cenu, respektivno; **cenu**; **prinos** (kod obveznica); ostvareni **obim** prometa; ostvarenu vrednost prometa (cena pomnožena obimom); cena na otvaranju (kod hartije na kontinuiranom trgovanju); najmanju cenu u toku dana – **Min**; najvišu dnevnu cenu – **Max**; ukupan broj akcija koje su bile „u prodaji“ – **Ukupna ponuda**; ukupan broj akcija koje su određenog dana investitori bili spremni da kupe – **Ukupna tražnja** i na kraju metod odnosno „način“ na koji se trguje

nekom hartijom: **Metod**. Na Beogradskoj berzi se najveći delom akcija trguje: metodom preovlađujuće cene (**MPC**) ili metodom kontinuiranog trgovanja (**kont**).

U delu **Ostalo** se nalaze bliže informacije o hartiji od vrednosti, kao što su pun naziv, ISIN kod, CFI kod, sektor kome pripada kompanija, valuta, broj hartija, od kada se hartijom trguje, vlasnička struktura i tržišna kapitalizacija. Tržišna kapitalizacija je osnovni pokazatelj veličine jedne kompanije. Računa se kao proizvod poslednje tržišne cene akcije i broja emitovanih akcija jedne kompanije. Ukoliko je kompanija, pored običnih, emitovala i preferencijalne akcije, tržišna kapitalizacija iste biće jednaka sumi proizvoda različitih cena akcija i njihovog emitovanog broja. Pored toga, možete se informisati o sledećim ratio pokazateljima:

AB Konstruktor a.d. Pančevo (23.01.2006)

Dnevni Istorijski Ostalo Vesti

Simbol	ABKO
Emitent/prospekt	AB Konstruktor a.d. Pančevo
Naziv hartije	AB Konstruktor a.d. Pančevo, obične akcije sa pravom glasa
ISIN	CSABKPE85454
CFI kod	ESVUFR
Sektor oznaka	Đ
Sektor naziv	Građevinarstvo
Valuta	DIN
Broj hartija	51.215
U trgovanju od	27.6.2005
Statistički prikaz vlasništva preduzeća	Centralni registar HoV
Tržišna kapitalizacija	76.822.500
EPS	12,81
PE	117,11
PB	0,95
ROE	0,81

EPS - skraćena označava ratio **Earning per Share** ili "neto dobit po akciji" a, dobija se tako što se neto dobit jedne kompanije podeli brojem emitovanih običnih akcija. Apsolutni je pokazatelj, odnosno izražava se u dinarima i govori o tome, koliko je kompanija u mogućnosti da isplati dividende (ukoliko je EPS=DPS odnosno **Dividend per Share**, to znači da je kompanija isplatila, u vidu dividendi, celu svoju dobit i da je procenat zadržane dobiti jednak nuli).

P/E - skraćena predstavlja ratio **Price/Earnings** i izražava količnik Cene akcije i Dobiti po akciji (EPS pokazatelja).

P/B - skraćena P/B označava ratio **Price/Book value** i izražava količnik tržišne cene akcije i knjigovodstvene cene akcije. Tržišnu cenu akcije možete saznati na internet stranici Beogradske berze, formira se na tržištu u uslovima ponude i tražnje. Knjigovodstvena cena se dobija kada se trajni kapital (sopstveni kapital akcionarskog društva + revalorizacioni kapital + rezerve) podeli brojem emitovanih akcija.

ROE – skraćena predstavlja ratio **Return On Equity** ili „prinos na kapital“, a dobija se kada se neto dobit kompanije za odgovarajući period podeli sa trajnim kapitalom.

Konačno, u prozoru **Vesti** možete dobiti informacije o svim vestima za određenog emitenta koje publikuje Beogradska berza.

Tržišne informacije

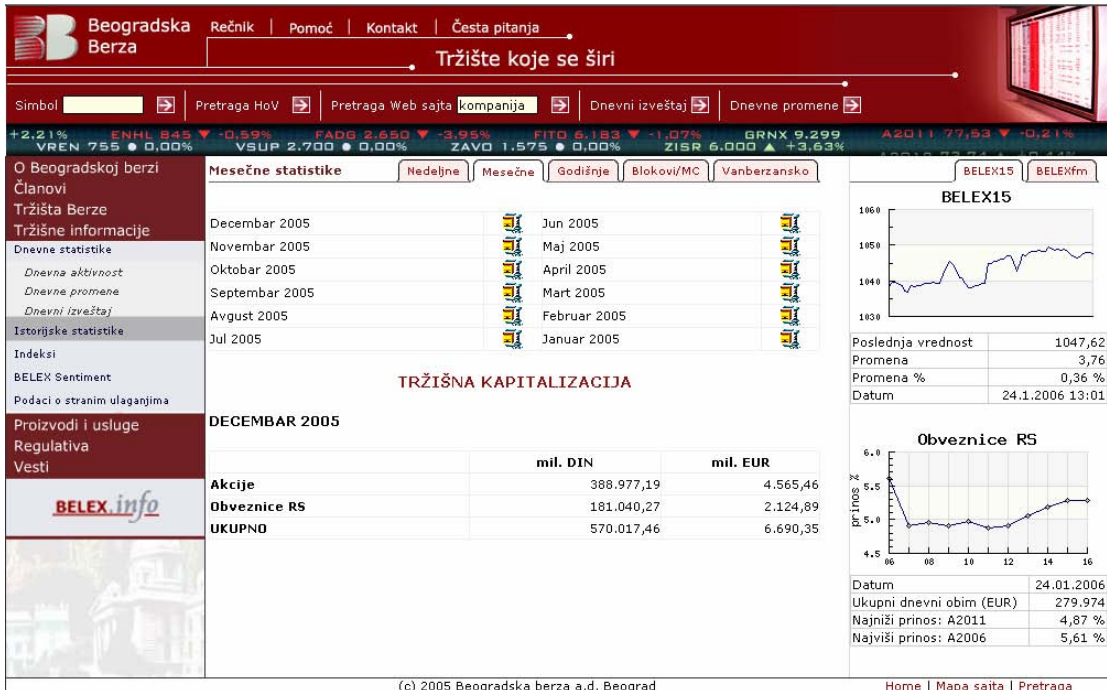
Deo internet prezentacije o tržišnim informacijama sadrži, pored pomenutih Dnevnih statistika:

- statističke podatke (**Istorijske statistike**) za nedeljne, mesečne i godišnje promene. **Nedeljne** promene i odgovarajući statistički pokazatelji (indeksi BELEXfm i BELEX15 odnosno FIS, FIB i FIT) su dostupni u vidu nedeljnih izveštaja u Excel tabeli. Podaci na **Mesečnom** nivou (KURSNA LISTA) se odnose na mesečne promene cena trgovanih hartija i Blok trgovanja za određeni mesec. Dostupni su u ZIP formatu. Pored toga, u delu Mesečne statistike se nalaze poslednji podaci o **TRŽIŠNOJ KAPITALIZACIJI** Beogradske berze¹, po vrstama hartija od vrednosti i po različitim valutama (dinarima, **DIN** ili **CSD**;

KURSNA LISTA – DECEMBAR 2005. QUOTATION LIST – DECEMBER 2005.						
SLOBODNO BERZANSKO TRŽIŠTE / FREE MARKET						
SEKUNDARNO TRGOVANJE / SECONDARY TRADING						
AKCIJE - TRGOVANJE U DECEMBRU 2005. GODINE						
SHARES - TRADING IN DECEMBER 2005						
IZDAVALAC	SIMBOL	POSLEDNJA CENA (din)	NAJVIŠA MESEČNA CENA (din)	NAJNIŽA MESEČNA CENA (din)	MESJEČNI CENNI TRGOVANJA	MESJEČNI CENNI TRGOVANJA
ISSUER	TICKER	LAST PRICE	HIGHEST PRICE	LOWEST PRICE	MONTHLY TRADE	MONTHLY TRADE
7. jula s.d. Mala Plava, obične akcije sa pravom glasa	SIMP	1.175	1.921	1.175	10	10
Adesa s.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa	ADRF	500	500	500	735	735
Agencija za podizanje i održavanje akcija sa pravom glasa	AGSP	978	978	978	1	1
Agrobanka s.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa	AGBN	12.000	14.400	12.000	11.175	11.175
Agrobanka s.d. Beograd, prioritetne akcije bez prava glasa	AGBNPB	6.000	9.015	5.200	165	165
Agromont s.d. Novi Sad, obične akcije sa pravom glasa	AGPC	3.000	3.010	3.000	3.042	3.042
Agrobiz s.d. Novi Sad, obične akcije sa pravom glasa	AGBH	620	620	520	48	48
Agromont s.d. Beograd, obične akcije sa pravom glasa	AGCP	2.220	2.300	2.220	27	27

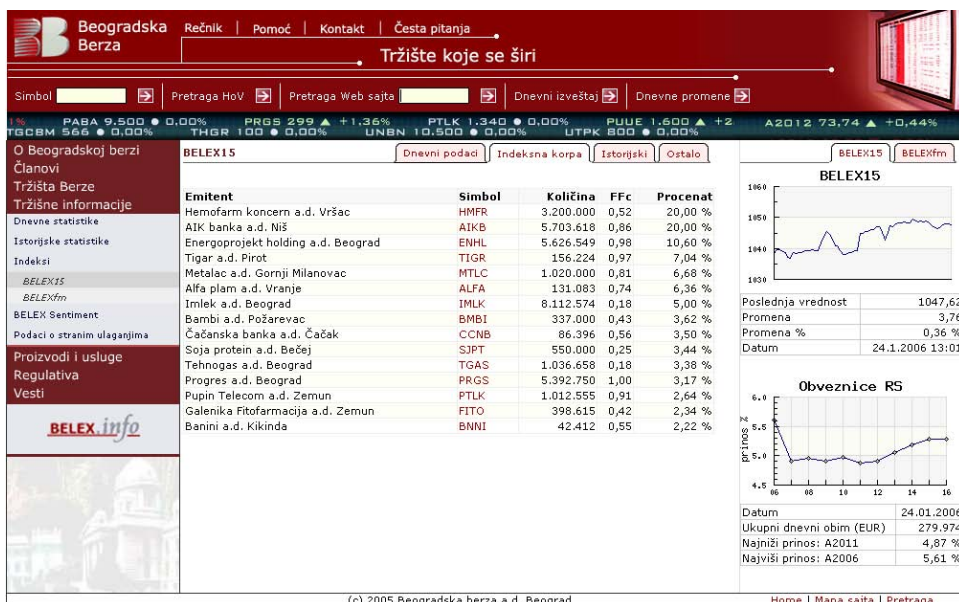
¹ Analiza tržišne kapitalizacije Beogradske berze za period decembar 2003 – decembar 2005 se nalazi u prilogu.

i evrima **EUR**). Konačno, podaci na **godišnjem nivou** se odnose na pregled prometa po vrstama hartija od vrednosti po svim mesecima u godini, kao i učesće brokersko-dilerskih društava u trgovanju pojedinim hartijama od vrednosti za analiziranu godinu.

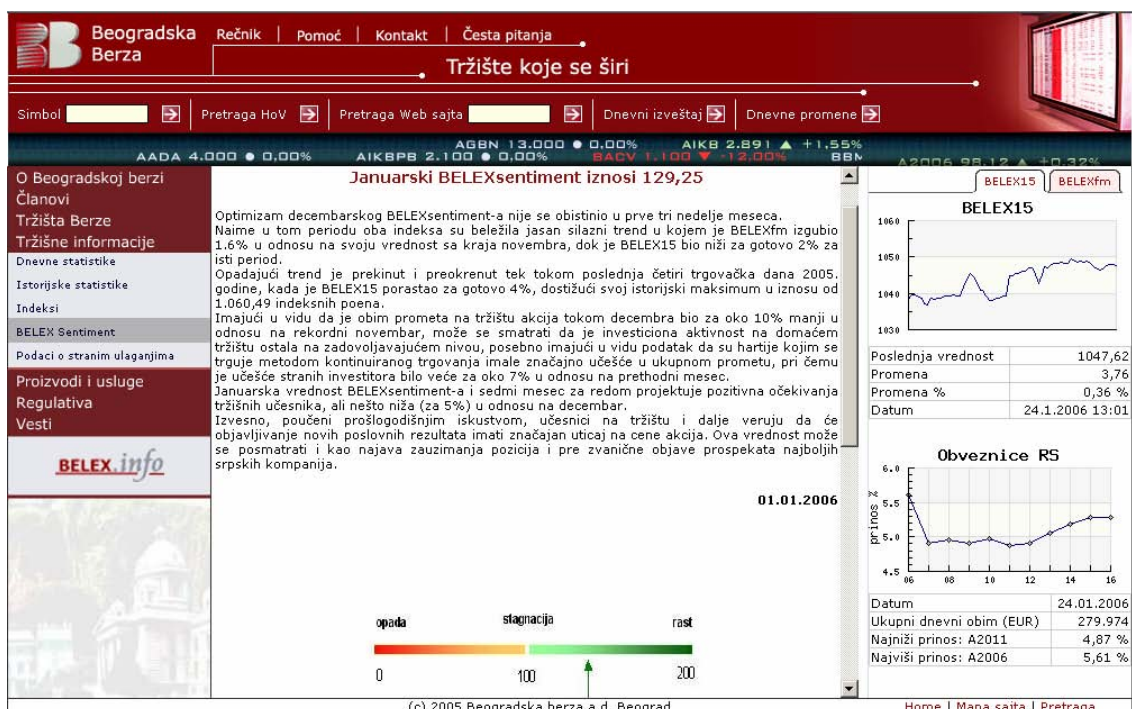
Na kartici „Blokovi/MMC” nalaze se istorijski podaci o obavljenim blok transakcijama i trgovanjima po metodu minimalne cene za sve akcije kojima je trgovano ovim metodama, dok kartica „Vanberzansko” sadrži podatke o prijavljenim transakcijama obveznicama RS van Berze.

- Podatke o indeksima. Za oba pokazatelja su dostupni **Dnevni podaci**, **Istorijski** podaci i informacije o indeksnim metodologijama i poslednjim revizijama (u delu **Ostalo**). Kod indeksa BELEX15, dostupni su i podaci o **Indeksnoj korpi** odnosno grupi akcija čije prosečno kretanje opisuje indeks. Kolona **Količina** označava broj emitovanih akcija kompanije. U koloni **FFC** (Free Float Coefficient) se nalaze podaci o koeficijentu slobodnog prometa. Pomnožen sa 100, koeficijent predstavlja procent ukupnog broja akcija – koji se

nalazi u slobodnom prometu. Konačno, poslednja kolona ukazuje na **Procenat** učešća odgovarajuće akcije u vrednosti indeksa. Procenat govori o tome, u kojoj meri jedna akcija „iz“ indeksa utiče na promenu samog indeksa. S obzirom da je indeks ponderisan kapitalizacijom (što znači da se njegova vrednost računa kao količnik cene pomnožene **količinom** u trenutku **t** i cene pomnožene **količinom** u trenutku **t-1**), ovaj broj će biti viši ukoliko je tržišna kapitalizacija akcija u slobodnom prometu jedne kompanije veća. On najviše može iznositi 20%, jer bi preko toga pojedina akcija i promena cene pojedine akcije suviše uticala na promenu vrednosti indeksa.

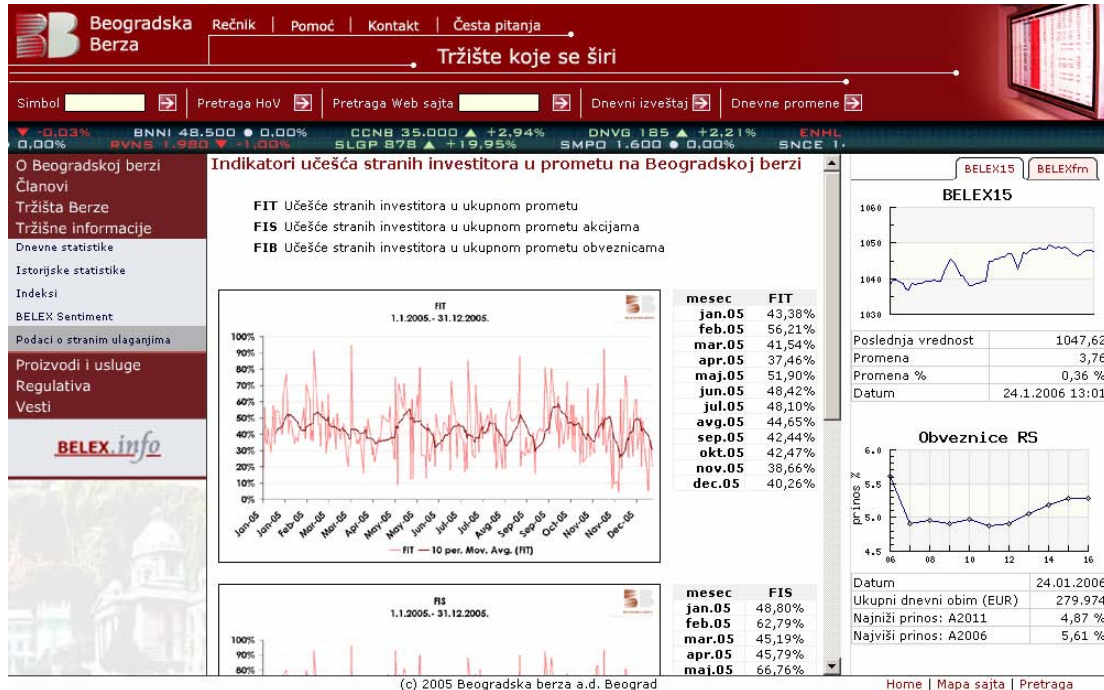
- Podatke o **BELEXsentiment**-u. BELEXsentiment je pokazatelj očekivanja budućih tržišnih kretanja od strane relevantnih učesnika na tržištu i stručnih obrazovnih institucija. Njegova vrednost se dobija glasanjem, a indikator može uzeti vrednosti od 0 do 200. Ravnotežna vrednost pokazatelja je 100 poena, a relevantni učesnici se mogu izjasniti o tržištu sa nepoverenjem i pesimizmom, očekujući pad (od 0 do 100) ili optimističkim prognozama (od 100 do 200) očekujući rast tržišta. Nova web-prezentacija omogućava svim posetiocima da krajem meseca glasaju za ovaj pokazatelj.

- I konačno, podatke o aktivnostima inostranih investitora na Beogradskoj berzi. U tom smislu, Beogradska berza je ustanovila tri pokazatelja: **FIS**, koji govori o učešću stranih investitora u ukupnom trgovanju akcijama, **FIB** – koji označava učešće stranih investitora u trgovanju obveznicama i **FIT** odnosno učešće stranih investitora u ukupnom prometu na Berzi. Odlaskom na stranicu **Podaci o stranim ulaganjima**, dobićete grafiku prikaz indikatora za prethodni

period od godinu dana, sa podacima o dnevnim vrednostima indikatora (funkcija visoke oscilacije) i podacima o desetodnevnom pokretnom proseku (10 per. Moving Average).

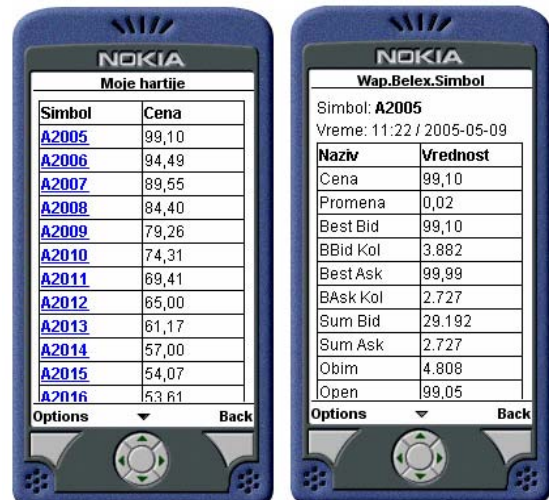
Proizvodi i usluge

Beogradská berza, kao „glasnogovornik“ tržišta kapitala Srbije je uvek okrenuta prema kvalitetnom informisanju. S toga, Berza nudi odgovarajuće servise prilagođene posebnim potrebama pojedinih ciljnih grupa: investitori i uopšte zainteresovani za tržište hartija od vrednosti Srbije, mogu, u realnom vremenu, pratiti dnevne promene cena svojih akcija putem servisa **BELEX.info** i **WAP**; investitori i akcionari mogu poslednju cenu odgovarajuće akcije dobiti putem **SMS** poruke, a

BELEX.info 700.00 • 0,00% ZAVO 1.575.00 • 0,00% ZISR 6.000.00 • +3,63% ZOPH 1.298.00 • +3,84% ZTBN

Simbol	Cena	Promena	Best Bid	Best Ask	Best Bid	Best Ask	Sum Bid	Sum Ask	Obim	Open	High	Low	
1 A2006	98,22	-0,31	98,22	98,50	2,129	118,102	2,129	17,484	97,72	98,12	97,72	Završeno	
2 A2007	93,76	-0,03	93,76	93,68	93,80	561	27,624	6,678	18,459	93,50	93,80	Završeno	
3 A2009	85,25	0,15	85,16	2,441	85,25	415	40,210	13,610	25,790	85,00	85,16	85,00	Završeno
4 A2010	80,94	0,12	80,93	10,800	81,00	1,480	38,046	25,541	22,954	80,70	80,95	80,70	Završeno
5 A2012	73,74	0,32	73,77	4,467	74,99	4,738	90,531	8,776	33,887	73,00	73,77	73,00	Završeno
6 A2013	69,59	-0,45	69,55	2,668	69,80	2,006	36,596	29,774	13,660	69,50	69,80	69,50	Završeno
7 A2014	65,54	-0,06	65,61	71	66,00	4,687	27,927	12,769	32,339	65,50	65,61	65,36	Završeno
8 A2015	61,72	-0,02	61,74	3,828	61,92	35,327	42,270	52,045	35,751	61,50	61,74	61,50	Završeno
9 A2016	58,65	-0,11	58,65	6,162	58,80	2,413	69,331	124,419	33,006	58,76	58,76	58,60	Završeno
10 A2017	2,891,00	64,00	2,830,00	60	2,900,00	2,794	1,668	5,393	3,081	2,893,00	2,900,00	2,815,00	Završeno
11 A2018	29,500,00	200,00	29,200,00	11	29,500,00	5	26	1,325	43	29,200,00	29,400,00	29,200,00	Završeno
12 B2011	11,102,00	-3,00	11,200,00	2	11,400,00	50	141	832	27	11,102,00	11,102,00	11,102,00	Završeno
13 CCNB	20,000,00	1,001,00	24,000,00	11	20,000,00	332	92	334	177	24,000,00	25,000,00	24,000,00	Završeno
14 ENPK	845,00	-5,00	835,00	57	840,00	310	2,905	46,237	906	845,00	850,00	845,00	Završeno
15 FITO	6,183,00	-67,00	6,300,00	90	6,300,00	50	102	991	458	6,201,00	6,306,00	6,100,00	Završeno
16 GRNK	9,259,00	87,00	9,251,00	5	9,500,00	156	115	2,611	42	9,211,00	9,300,00	9,211,00	Završeno
17 J2015	8,098,00	26,00	8,090,00	2	8,099,00	244	622	7,161	322	8,099,00	8,099,00	8,000,00	Završeno
18 MKP	1,495,00	0	1,495,00	100	1,495,00	492	114	14,273	/	/	/	/	Završeno
19 MLKP	4,220,00	-90,00	4,220,00	102	4,250,00	3	162	2,245	128	4,250,00	4,250,00	4,220,00	Završeno
20 MTLK	3,688,00	-15,00	3,680,00	30	3,680,00	2	86	5,029	147	3,680,00	3,680,00	3,670,00	Završeno
21 NPKP	5,740,00	0	0	0	0	0	0	0	0	/	/	/	Završeno
22 PKAK	2,350,00	0	2,100,00	260	2,345,00	4	100	5,613	/	/	/	/	Završeno
23 PRGQ	299,00	-4,00	280,00	5,999	299,00	395	13,614	13,614	7,795	285,00	300,00	285,00	Završeno
24 FTLK	1,340,00	0	1,310,00	535	1,340,00	604	712	11,000	65	1,340,00	1,340,00	1,340,00	Završeno
25 SPT	11,698,00	-193,00	11,700,00	0	11,870,00	28	316	1,219	285	11,420,00	11,989,00	11,420,00	Završeno
26 SBBL	600,00	10,00	600,00	29	650,00	370	786	10,772	305	590,00	600,00	590,00	Završeno
27 T245	8,825,00	-25,00	7,600,00	30	8,850,00	19	158	939	34	8,050,00	8,050,00	8,000,00	Završeno
28 T204	21,200,00	-99,00	21,100,00	0	21,200,00	94	111	1,749	18	21,299,00	21,299,00	21,200,00	Završeno
29 T201	2,500,00	0	2,000,00	100	2,000,00	18	100	1,434	/	/	/	/	Završeno
30 UNVK	847,00	0	0	0	800,00	22	0	1,988	/	/	/	/	Završeno

profesionalni izveštači i novinske agencije će se odlučiti da im informacije budu distribirane, putem **Data feed-a**.

The screenshot shows the Beogradská Berza website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Beogradská Berza' logo and links for 'Rečnik', 'Pomoć', 'Kontakt', and 'Česta pitanja'. Below that, a search bar and a 'Tržište koje se širi' section. The main content area is divided into three columns. The left column has a sidebar with 'O Beogradskoj berzi', 'Članovi', 'Tržišta Berze', 'Tržišne informacije', 'Proizvodi i usluge', 'Belex.info', 'SMS', 'WAP', 'Data Feed', 'Press kutak', 'Regulativa', and 'Vesti'. The middle column features a 'Press kutak' section with a text-based announcement dated 19.01.2006 regarding 'Tržišna kapitalizacija - decembar 2005.' Below this is a table of 'Tekstovi' with columns for 'Datum', 'Tema teksta', and 'Format'. The right column contains two line charts: 'BELEX15' and 'Obveznice RS', each with a table of statistics below it. At the bottom, there's a copyright notice '(c) 2005 Beogradská berza a.d. Beograd' and navigation links for 'Home', 'Mapa sajta', and 'Pretraga'.

Press kutak je deo prezentacije Berze, posebno posvećen predstavnicima medija. U njemu možete naći tekstove edukativnog i izveštajnog karaktera, prezentacije, fotografije sa Beogradske berze i logo Beogradske berze, koji možete koristiti u pripremanju sopstvenih tekstova i izveštaja.

Regulativa

Poseban „odeljak“ internet prezentacije je posvećen pravnoj regulativi tržišta hartija od vrednosti, gde se osim **Zakonskih i podzakonskih akata**, koji uređuju pomenutu oblast, mogu naći pravilnici i ostala akta Beogradske berze. Na osnovu akata **Statut Berze**, **Pravila poslovanja** i **Pravilnik o listingu i kotaciji** moguće je u velikoj meri formirati „sliku“ o poslovanju Beogradske berze. U **Odlukama i uputstvima** Berze možete pronaći prospekt za organizovanje trgovanja, odluke o formi naloga za trgovanje na Berzi, **Kalendar** neradnih dana i Ostala dokumenta i obrasce.

This screenshot shows a vertical menu titled 'Regulativa'. The items listed are: 'Zakoni i podzakonska akta', 'Akta Berze', 'Uvod', 'Statut Berze', 'Pravila poslovanja', 'Blok transakcije', 'Pravilnik o listingu i kotacija', 'Tarifnik', 'Pravilnik o radu komisije Berze', 'Odluke i uputstva', and 'Vesti'. At the bottom of the menu is the 'BELEX.info' logo.

Članovi

U delu prezentacije, koji se odnosi na članove Beogradske berze, nalaze se razni podaci o ovlašćenim brokersko-dilerskim društvima i bankama. Osnovni pod-linkovi u ovom delu su:

- **Spisak članova** (Beogradske berze)
- **Sticanje članstva** (neophodna dokumentacija i ostali uslovi)

- **Objave rešenja** (O izmeni ili prestanku statusa člana, o izdavanju dozvole za trgovanje i slično)
- **Izrečene sankcije** (Rešenja o zabrani trgovanja i slično)
- **Tehnička biblioteka** – skup elektronskih dokumenata namenjen autorizovanim korisnicima (članovima Beogradske berze)

The screenshot shows the website of the Beogradská Berza. The main navigation bar includes 'Rečnik', 'Pomoć', 'Kontakt', and 'Česta pitanja'. Below this is a search bar and a section for market data with various indices like ZDPH, AADA, AIKBPB, BACV, and BBMN. The central part of the page is titled 'Spisak članova Beogradske berze' and contains a table with the following columns: 'Naziv' and 'Delatnost'. The table lists 23 members, including AB Invest a.d. Beograd, Ac - broker a.d. Beograd, Alco broker a.d. Beograd, AS financial center a.d. Beograd, Belgrade Independent broker a.d. Beograd, Beo monet a.d. Beograd, Beopublikum brokerska kuća a.d. Beograd, Bonitet grupa d.o.o. Beograd, Broker Niš a.d. Niš, Broker Point a.d. Beograd, Centrobanka a.d. Beograd, Centrobroker a.d. Beograd, Citadel securities d.o.o. Beograd, Confidence a.d. Beograd, Convest d.o.o. Novi Sad, Darik broker a.d. Čačak, Delta broker a.d. Beograd, Dil broker a.d. Beograd, Čačanski nezavisni brokeri a.d. Čačak, East west invest a.d. Beograd, Ecotel a.d. Beograd, Emissio broker a.d. Beograd, and Energo broker a.d. Beograd. To the right of the table are two line charts: 'BELEX15' and 'Obveznice RS'. The BELEX15 chart shows a fluctuating line between 1030 and 1060. The Obveznice RS chart shows a line fluctuating between 4.5% and 6.0%. Below the charts is a table with the following data: Datum: 24.01.2006, Ukupni dnevni obim (EUR): 279.974, Najniži prinos: A2011: 4,87 %, Najviši prinos: A2006: 5,61 %.

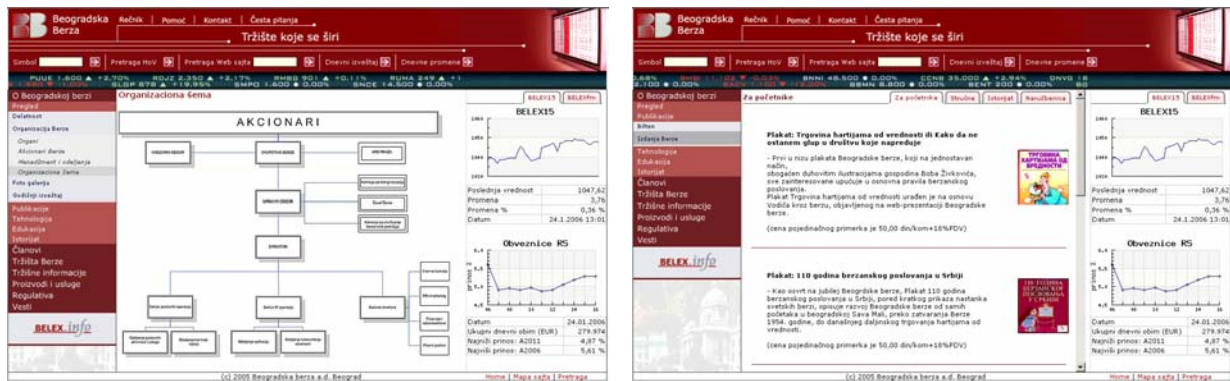
Naziv	Delatnost
1 AB Invest a.d. Beograd	Broker,diler
2 Ac - broker a.d. Beograd	Broker,diler
3 Alco broker a.d. Beograd	Broker,diler
4 AS financial center a.d. Beograd	Broker,diler
5 Belgrade Independent broker a.d. Beograd	Broker,diler
6 Beo monet a.d. Beograd	Broker,diler
7 Beopublikum brokerska kuća a.d. Beograd	Broker,diler
8 Bonitet grupa d.o.o. Beograd	Broker
9 Broker Niš a.d. Niš	Broker,diler
10 Broker Point a.d. Beograd	Broker,diler
11 Centrobanka a.d. Beograd	Broker,diler
12 Centrobroker a.d. Beograd	Broker,diler
13 Citadel securities d.o.o. Beograd	Broker,diler
14 Confidence a.d. Beograd	Broker
15 Convest d.o.o. Novi Sad	Broker
16 Darik broker a.d. Čačak	Broker,diler
17 Delta broker a.d. Beograd	Broker,diler
18 Dil broker a.d. Beograd	Broker,diler
19 Čačanski nezavisni brokeri a.d. Čačak	Broker,diler
20 East west invest a.d. Beograd	Broker
21 Ecotel a.d. Beograd	Broker,diler
22 Emissio broker a.d. Beograd	Broker,diler
23 Energo broker a.d. Beograd	Broker,diler

Vesti

U delu prezentacije posvećenom vestima, možete „čuti“ **Poslednje vesti sa Berze**. Struktura vesti na web-prezentaciji prati sve aktivnosti na Beogradskoj berzi – trgovanje, uključivanje ili isključivanje hartija od vrednosti na tržišta Berze, vesti o izdavaocima hartija od vrednosti, vesti vezane za članove ili vesti sa Berze i saopštenja Berze. U tom smislu izborom bilo koje od ovih kategorija možete dobiti sva značajna saopštenja od početka 2004. godine u okviru te kategorije, dok izborom opcije „Poslednje vesti“ dobijate prikaz vesti iz svih kategorija objavljenih u poslednjih 10 dana na jednom mestu. Vesti po pojedinim izdavaocima ili hartijama od vrednosti istovremeno su povezane i sa podacima o pojedinačnim preduzećima.

O Beogradskoj berzi

Poslednji deo prezentacije „predstavlja” samu Beogradsku berzu, delatnost i organizaciju, vlasničku strukturu, menadžment i zaposlene, istorijat i razvoj, tehnologiju i edukaciju, izdate publikacije za **Početničke**, **Stručnjake** i u vezi **Istorijata**. Na web-prezentaciji nalaze se i porudžbenice za sve publikacije Beogradske berze, kao i pretplata na Bilten.

Zaključak

Kao što je na početku navedeno, najači utisak o prezentaciji Beogradske berze je definitivno „sređenost” i preglednost podataka. Nova internet prezentacija je tog razloga znatno bolje strukturirana i znatno više interaktivna. Nadajmo se da će Vam ovaj priručnik biti od koristi u pronalaženju željenih informacija na Berzinoj web stranici i da će Vaš Browser i kapacitet internet konekcije bez problema pristupati svim „predelima” prezentacije. Ukoliko imate bilo kakva pitanja, sugestije i predloge, **Kontaktirajte nas!**

Srećan rad i uspešnu „upotrebu” nove prezentacije, želi Vam

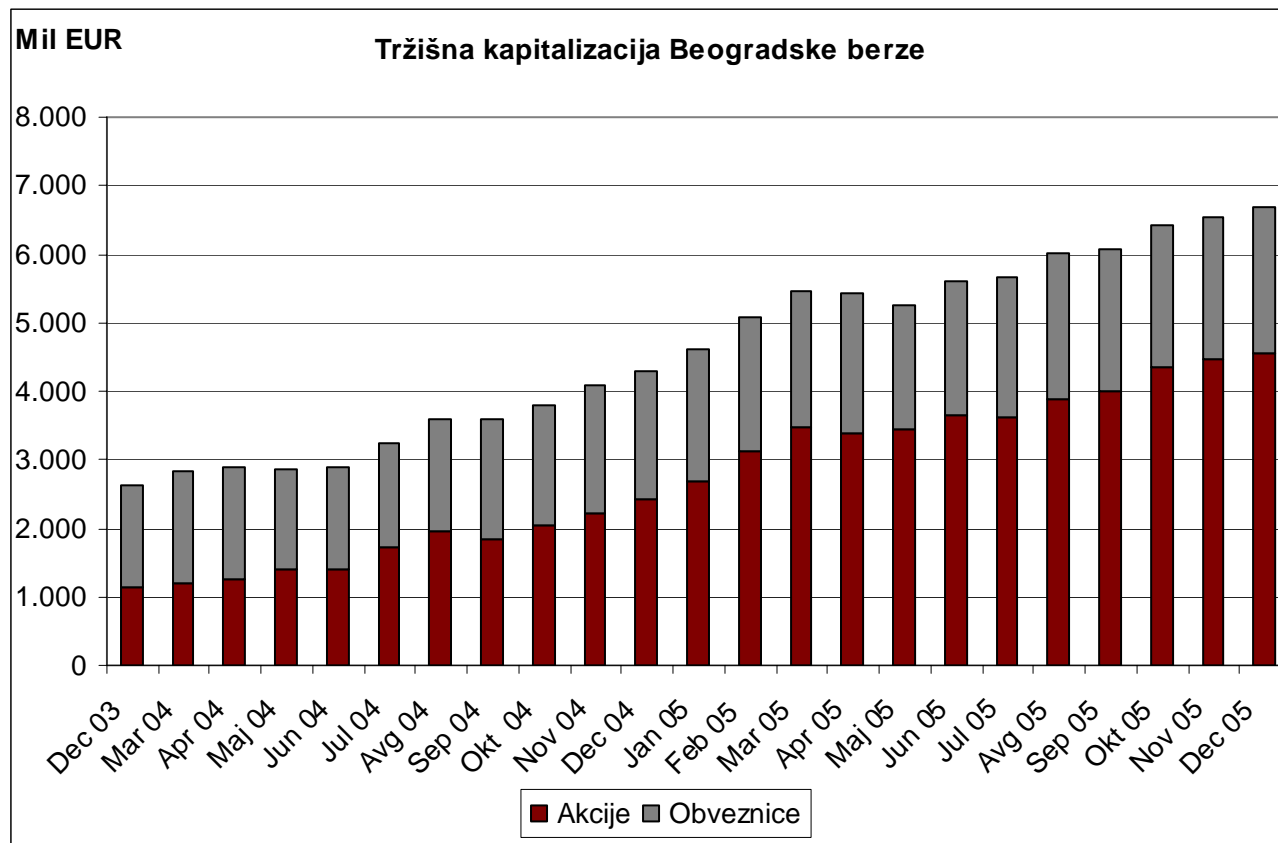
Beogradska berza.

Marketing i odnosi sa javnošću
Beogradska berza
www.belex.co.yu
marketing@belex.co.yu
Omladinskih brigada 1
P.O. Box 50, 11070 Novi Beograd
011/322-97-40

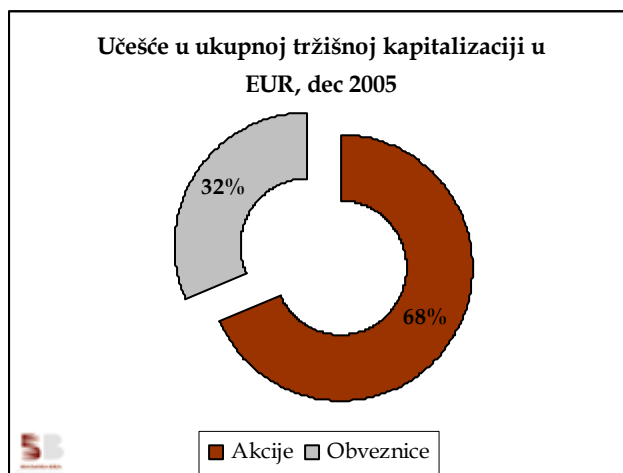
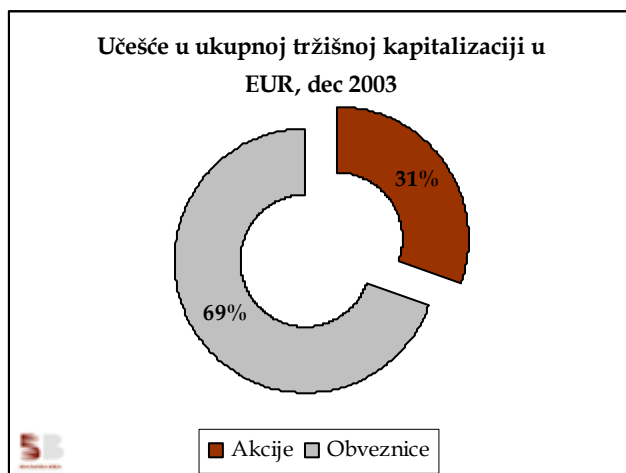
PRILOG

Tržišna kapitalizacija Beogradske berze i faktori rasta: decembar 2003 - decembar 2005

Da je Beogradska berza "tržište koje se širi" govore podaci o ukupnoj tržišnoj kapitalizaciji u periodu od decembra 2003. do decembra 2005.

godine. Tržišna kapitalizacija je osnovni pokazatelj veličine jedne kompanije, a kroz to i Berze. Računa se kao proizvod poslednje tržišne

cene akcije i broja emitovanih akcija jedne kompanije. Ukoliko je kompanija, pored običnih, emitovala i preferencijalne akcije, tržišna

kapitalizacija iste biće jednaka sumi proizvoda različitih cena akcija i njihovog emitovanog broja.

Pored toga, tržišna kapitalizacija se može koristiti kao pokazatelj "tržišne vrednosti" obveznica jedne kompanije, prilikom čega je njeno izračunavanje prilično jednostavno: broj emitovanih obveznica pomnožen poslednjom tržišnom cenom. Problem može nastati ukoliko neki od činilaca proizvoda nije poznat, što je slučaj kod obveznica Republike Srbije. U tom slučaju, tržišna kapitalizacija predstavlja sumu proizvoda obima konvertovane devizne štednje u obveznicu odgovarajuće serije i njene poslednje tržišne cene. Time se dobija ukupna kapitalizacija svih obveznica Republike Srbije na tržištu u datom trenutku.

Ukupna tržišna kapitalizacija Beogradske berze u evrima je za dve godine porasla za 265%, za šta je najzaslužniji asolutni rast tržišne kapitalizacije akcija za preko 303%. Jedan od uzroka rasta kapitalizacije akcija može biti povećanje broja kompanija koje ulaze u proračun tržišne kapitalizacije. Broj akcija kojima se trgovalo je u periodu od decembra 2003. do decembra 2005. godine, porastao sa 342 na 919 akcija. Ali još jedan važan razlog rasta kapitalizacije može biti rast cena pojedinih akcija, pogotovu akcija visoke kapitalizacije kojima se trguje kontinuirano.

Najveću tržišnu kapitalizaciju na Beogradskoj berzi ima Duvanska Industrija Niš, čija kapitalizacija od 48,04 milijardi dinara čini preko 12,35% tržišne kapitalizacije akcija Beogradske berze u dinarima, za decembar 2005. godine. Shodno tako visokom procentu učešća, cena akcija DIN u značajnoj meri utiče na vrednost kako tržišne kapitalizacije akcija, tako i ukupne tržišne kapitalizacije. Akcije DIN su, i pored nisko-frekventnog trgovanja, u periodu decembar 2003 – decembar 2005. porasle sa 5.811 na 7.380 dinara odnosno za 27%. Još jedan "large cap" Beogradske berze je Apatinska pivara sa 25,3 milijardi dinara ili 6,52% ukupne tržišne kapitalizacije akcija, kojom se takođe ne trguje u kontinuitetu, ali čija cena je u pomenutom periodu porasla sa 11.800 na 13.000 dinara.

Kompanija koja rast svoje tržišne kapitalizacije sigurno može pripisati rastu cene akcija je Hemofarm iz Vršca. Od svih kompanija visoke kapitalizacije, Hemofarmove obične akcije su u pomenutom periodu ostvarile ubedljivo najveći rast u ceni, sa 2.612 na 8.000 dinara, odnosno 206,3%. Od ostalih akcija visoke kapitalizacije, kojima se na Beogradskoj berzi trguje kontinuirano, trebalo bi pomenuti: 221%-ni rast cena akcija Imleka, 476%-ni rast Tehnogasa, 312%-ni rast cena akcija Energoprojekt Holdinga, 634%-ni rast cena akcija Metalca iz Gornjeg Milanovca, 352%-ni rast cene akcija Alfa Plama iz Vranja.

Osvrt na finansijska tržišta

Upoređivanje berzanskog indeksa između različitih berzi je jedan, možda i najvažniji kriterijum, po kome se mogu upoređivati privrede pojedinih zemalja, kao i efikasnost njihovih ekonomskih politika. Pri tome, stalno treba imati u vidu različiti stepen normativne uređenosti i institucionalne izgrađenosti zemalja koje se međusobno porede. Osnovna karakteristika u institucionalnoj izgrađenosti je da u analiziranim državama, sa izuzetkom Republike Hrvatske, postoji samo po jedna berza. Takođe, u delu normativne uređenosti nužno je ukazati da sve zemlje, osim Srbije, imaju zakone kojim su uredile formiranje i poslovanje investicionih fondova.

Ne postojanje zakona o fondovima u Srbiji nije bila smetnja stranim investicionim fondovima za investiranje. Ne postojanje zakona o fondovima jedan je od razloga, za sve manji broj fizičkih lica – investitora, koji imaju višak sredstava, ali manjak znanja o hartijama od vrednosti i o tržištu kapitala. Broj fizičkih lica, imalaca hartija od vrednosti, se smanjuje uglavnom zbog prodaje hartija kroz ponudu za preuzimanje.

Performanse srpskog tržišta kapitala bile bi značajno veće kada bi se na njemu nalazile najveće srpske kompanije, kao što su Telekom, Aerodrom Beograd, Naftna industrija Srbije isl. Naravno da bi se navedene kompanije našle na organizovanom tržištu kapitala neophodno je da se proda deo njihovog kapitala kroz inicijalnu javnu ponudu. Pored toga, neke druge kompanije, koje su u ovom momentu u poslovnim problemima ili blago rečeno u stagnaciji tj. čiji se udeo u tržištu smanjio, mogle bi biti, po okončanju privatizacije, zanimljive za potencijalne investitore. U grupi navedenih kompanija, između ostalih, svakako je i Galenika, u nekadašnjoj Jugoslaviji jedan od najvećih proizvođača lekova.

Ukoliko se u pristupi analizi tržišta kapitala u okruženju, može se primetiti da je tržište kapitala Srbije ostvarilo najbolji učinak u 2005. godini, po kriterijumu rasta indeksa. BELEXfm porastao je u 2005. godini za 39,6% što je mnogo bolje od indeksa u zemljama kandidatima za ulazak u EU. Rumunski BET je porastao za 29,5%; bugarski SOFIX za 30,0%; hrvatski CROBEX za 26,0%. Jedina zemlja, članica EU, u grupi posmatranih zemalja je Slovenija i njen indeks SBI20 je u padu za 7,1%.

Ono što bi moglo biti intaresantno, u poređenju indeksa, je da se neke od najboljih kompanija u okruženju upravo nalaze u indeksima. U rumunskom, to su naftne kompanije Rompetrol, Petrom Bucuresti ili Banka Transilvania. Bugarski indeks uključuje akcije kompanija Petrol, Sopharma i Central Cooperative Bank. U CROBEX-u su kompanije veoma dobro poznate kod nas poput: Podravke, Privredne banke Zagreb (većinski vlasnik Banca Intesa), Kroacija osiguranje, Kraš i Pliva. U Sloveniji su to kompanije: Krka, Aerodrom Ljubljana, Petrol, Sava, Gorenje, Merkator i Merkur i sve su u indeksu SBI20.

U cilju sagledavanja budućnosti našeg tržišta kapitala, bilo bi korisno posmatrati istorijska kretanja indeksa u pomenutim zemljama. Sve berze su računale svoje indekse u različito vreme. BELEXfm je porastao za 59,5% od kako je ustanovljen u maju 2004. godine; CROBEX je porastao za 99,8% od polovine 1997.; SBI je u rastu za 363.0% od 1994.; rumunski indeks je veći za 568,6% od proleća 1997. i najveći rast od uvođenja (oktobra 2000.) zapažen je kod bugarskog SOFIX, koji je porastao 725, %.

Rastu finasijskog tržišta u Srbiji svakako bi doprinele i obveznice lokalne samouprave, bez obzira što je suština ovog instrumenta u poreskim olakšicama, koje su u uslovima postojećeg fiskalnog sistema (centralizovanog) gotovo nezamislive. Obzirom na rešenja iz Zakona o javnom dugu lokalnih samouprava, obveznica ostaje jedini način za finansiranje potreba lokalnih zajednica. Naime zbog propisa u nadležnosti Centralne banke, kao i procedura poslovnih banaka, koje su manje - više slične, lokalne zajednice će veoma teško ispunjavati kriterijume kreditne sposobnosti. O čemu se radi? Lokalne samouprave ne raspolažu imovinom nad kojom banka može uspostaviti hipoteku prvog reda , kao sredstvo za obezbeđenje vraćanja kredita.

Osnovano je pretpostaviti da će kompanije iz realnog sektora, zbog visokog nivoa efektivnih kamatnih stopa, svoje razvojne potrebe finasirati kroz emisiju korporativnih obvznica, koje će nužno, zbog izraženih infaltornih tendencija morati biti nominovane u eurima. Za tako nešto ne postoji smetnja u postojećem Zakonu o tržištu hartija od vrednosti i drugih finasijskih instrumenata.

Iz svega rečenog, uz obaranje inflacije, što je prvorazredni zadatak tekuće ekonomske i razvojne politike najvišeg ranga, realno je očekivanje rasta finasijskog tržišta.

